

2. MIÉRT OLYAN FONTOS A SZERVADOMÁNYOZÁS?

A szervátültetés életet ment!

A szervátültetés célja a beteg életének megmentése, illetve hosszabb és jobb minőségű élet biztosítása.

Végállapotú veseelégtelenségben szenvedő betegek számára a tönkrement vese működésének pótlására alapvetően két lehetőség van, az egyik vesepótló módszer a művesekezelés (hemodialízis/hasi dialízis), a másik a vesetranszplantáció.

A vesetranszplantációs várólistán a várható várakozási idő átlagosan három és fél év, de vannak, akik soha nem jutnak szervhez.

Az élődonoros szervadományozás megoldási lehetőség a szervhiány, ezzel együtt a várólistán eltöltött idő csökkentésére, akár a dialízis kezelés elkerülésére!

3. MI IS PONTOSAN AZ ÉLŐDONOROS VESEFELAJÁNLÁS?

Egy egészséges személy szabad akaratából, ellenszolgáltatás nélkül egyik egészséges veséjét felajánlja átültetésre egy családtagja, vagy vele szoros érzelmi kapcsolatban lévő transzplantációra szoruló, vesetranszplantációs várólistán lévő embertársa részére.

4. KI ADHAT VESÉT? KINEK ADHATOK VESÉT?

Bárki adományozhat vesét, aki egészséges/nincs jelentős egészségügyi problémája, betöltötte 18. életévét és cselekvőképes. Az életkor felső korhatára nincs mereven meghatározva, itt az orvosi alkalmasság a döntő.

Egy vesével is egészséges életet lehet élni!

Élődonoros szervfelajánlás leggyakrabban családtagtól érkezik, aki lehet a recipiens

- egyeneságbeli rokona,
- egyeneságbeli rokonának testvére,
- testvére,
- testvérének egyeneságbeli rokona.

Amennyiben a donor és a recipiens között nincsen rokoni szál, de közöttük szoros érzelmi kapcsolat van (házastárs, élettárs, barát -érzelmi rokon), szintén lehetséges a szervadományozás. Ebben az esetben a kórházi etikai bizottságnak meg kell győződnie, hogy a donor és a recipiens között szoros érzelmi kapcsolat áll fenn, és az adományozás ellenérték nélkül, kényszerből, fenyegetéstől és megfélemlítéstől mentesen történik.

Mind a genetikai-rokon, mind az érzelmi-rokon élődonoros párok esetében az adományozás jogi feltételeinek betartásáról a donor közjegyző előtt nyilatkozik!

5. KI NEM ADHAT VESÉT?

Nem adományozhat vesét, aki az alábbi betegségekben szenved:

- súlyos cukorbetegség
- súlyos magasvérnyomás betegség
- vesebetegség vagy akinek csak egy veséje van
- súlyos tüdőbetegség
- súlyos szívbetegség
- hepatitis B és C vírus fertőzés, AIDS
- a legtöbb daganatos betegség
- extrém túlsúly

6. ÉLŐDONOROS VESETRANSZPLANTÁCIÓ ELŐNYEI

- **A műtét ideje tervezhető**
- **Kevesebb a várakozási idő.**
- **Akár a dialízis elkerülésére is van lehetőség**
- **Jobb donorszervi túlélési arány** - A beültetett élődonorból származó vesék jelentős része 15-20 év múlva is kiválóan működik.
- **Elégedettség érzés** – a szervadományozásból származó önzetlen segítségnyújtás adta pozitív érzés.

7. HOGYAN AJÁNLHATJA FEL EGYIK VESÉMET TRANSZPLANTÁCIÓRA?

Van a családjában vagy a baráti körében egy transzplantációra alkalmas végstádiumú vesebeteg, akinek rövidesen vesepótló kezelésre van szüksége, vagy már dialízis kezelésre szorul? Felmerül Önben, hogy segíteni szeretne neki azzal, hogy felajánlja az egyik veséjét? Először is tudjon meg minél többet az élődonoros vesefelajánlásról és tudja meg a vércsoportját (korábbi vizsgálat eredménye, vagy kérjen háziorvosától vércsoport vizsgálatot).

Beszélgessen a dialízis előtt álló/dializált társával, hogy mi a véleménye arról, ha Ön felajánlaná az egyik veséjét átültetés céljából az ő számára. A társának joga van elfogadni az Ön nagylelkű felajánlását, azonban joga van ezt visszautasítani is, így a döntését minden körülmények között tiszteletben kell tartani.

8. AZ ÉLŐDONOROS KIVIZSGÁLÁS FOLYAMATA

A kivizsgálás akkor indul, ha a recipiens már a vesetranszplantációs várólistán van!

A kivizsgálás több hónapig is eltarthat, számos vizsgálat történik annak megállapítására, hogy a donorjelölt megfelelő egészségi állapotnak örvend-e ahhoz, hogy felajánlja egyik veséjét, és ezzel nem veszélyezteti saját egészségét jelentős mértékben. A vizsgálatok elvégzése akár 10 munkanap kiesésével is járhat.

A donorjelölt részletes kivizsgálása során számos olyan orvosi problémára derülhet fény, amely nem teszi lehetővé a veseadományozást (örökletes betegségek, életkor(különbség), testméretek, méretaránytalanság, veseműködéssel kapcsolatos problémák, vese anatómiájával kapcsolatos eltérések, újkeletű betegségek felismerése, magas műtéti kockázat), ilyen esetben a probléma természetétől függően annak megoldásában vagy kezelésének megkezdésében segítséget nyújtunk.

KAPCSOLÓDÓ JOGI SZABÁLYOZÁSOK

A szervátültetés jogi szempontból nagyon részletesen szabályozott folyamat, ezért az élődonoros veseátültetés donora és recipiense számára fontos, hogy az ezzel kapcsolatos jogi vonatkozásokat pontosan és részletesen ismerjék és megértsék.

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről (Eütv) – XI. fejezet 202.§-210.§, 215.§
- 18/1998. (XII. 27.) EüM rendelet
- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 175.§

BETEGSZERVEZETEK

Magyar Szervátültetettek Szövetsége

tel: +36 1 460 6927
email: mszsz@trapilap.hu
web: www.trapilap.hu

Transzplantációs Alapítvány a Megújított Életekért

tel: +36 61 236 0833
email: transalap@acenet.hu
web: www.transalap.hu

Átszervezés Alapítvány

tel: +36 30 949 8588
email: info@atszervezes.hu
web: www.atszervezes.hu

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Semmelweis Egyetem, Sebészeti,
Transzplantációs és Gasztroenterológiai Klinika

Élődonoros koordinátor:

Maléth Anikó +36 20 825 8574

A részletes tájékoztató elérhető:

<https://semmelweis.hu/sebeszet/szervatultetes/a-veseatultetesrol/elodonorosszervfelajanas/>

9. KOCKÁZATOK

A vesedonációnak nincs jelentős hatása a donor teljes várható élettartamára, a gyermekvállalásra, de mint minden nagyobb műtétnél, fennáll a szövődmények lehetősége.

10. A DÖNTÉS

Az élődonoros szervfelajánlás egy nagyon személyes, felelősségteljes és talán az egyik legnagyobb döntés, amit az ember élete során meghozhat, hiszen befolyással lehet a szervadományozó saját testi és lelki egészségére, családjára, munkájára.

Ahhoz, hogy jól megalapozott döntést tudjon hozni, ismernie kell a szervadományozás minden aspektusát. Kérjük beszélgessen szeretteivel, barátaival, vallási vezetőjével, vesebeteg rokonával/barátjával, tegye fel kérdéseit a transzplantációs team tagjainak, ismerje meg más élődonoros transzplantált párok történeteit, akár az interneten olvasva, akár személyes találkozók révén, melyben nagy segítséget nyújthatnak a betegszervezetek.

A megszerzett információk segítenek, hogy meghozza személyes döntését, azt a döntést mely csak az Ön szabad akaratából szülehet, behatástól, minden kényszerítő tényezőtől mentesen.

Ne feledje, a végső döntés csak az
Öné!

SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

AZ ÉLŐDONOROS VESEADOMÁNYOZÁS

TUDJON MEG TÖBBET RÓLA!

Kedves Olvasó!

Ez az ismertető azért készült, hogy bemutassuk az élődonoros szervfelajánlás leggyakoribb formáját, az élődonoros veseadományozást! Egy lehetőséget, amivel segíthetünk végállapotú vesebetegségben szenvedő hozzátartozóknak, barátunknak.

Fontos, hogy ismerjük a lehetőségeinket! Fontos, hogy tudjuk, megtehetjük!

A vese önkéntes adományozása a humanitárius segítségnyújtás egyik legszebb cselekedete. Mindazonáltal élő emberből szervet elfogadni egy nagyon személyes és felelős döntés is egyben!

1. ALAPFOGALMAK

A transzplantáció, vagyis a szervátültetés egy adományozó (donor) és egy befogadó (recipiens) között történik, melynek során az adományozó szervét átültetik egy másik emberbe.

A szervadományozásnak kétféle módja van:

- Agyhalott (elhunyt) donorból származó szervadományozás, ahol agyhalott személy szerve kerül beültetésre. Magyarországon a feltételezett beleegyezés elve alapján, amennyiben a 18 éven felüli személy agyhalottá válik és életében nem tiltotta meg, szerveit eltávolíthatják átültetés céljából.
- Élődonoros szervadományozás, ha egy egészséges ember, önként adományoz szervet egy másik ember részére